

Školní dilema: v roušce, či z domu?

Proti povinným ústenkám při hodině se zvedl odpor části učitelů, rodičů i žáků. Jiní zase považují za katastrofu výuku na dálku

EVA PRESOVÁ

PRAHA Na jaře se covid dětem prakticky vyhýbal. Mělo se za to, že nepatří mezi příliš rizikovou skupinu. Jenomže září ukázalo, že koronavirus si nevybírá.

Školou povinné děti v poslední době tvoří podle ředitele Ústavu zdravotnických informací a statistiky Ladislava Duška pětinu z nově diagnostikovaných případů covidu-19. „Počet i podíl nakažených dětí od 6 do 19 let postupně narůstá od 1. září. Očekávám zde další nárůst,“ řekl LN.

Kolik dalších lidí jedno dítě nakazí, nelze podle ministerstva zdravotnictví přesně číselně vyjádřit. „Důvodem je, že je to ovlivněno velkým množstvím faktorů, například počtem osob, se kterými bylo v době infekčnosti v epidemiologicky významném kontaktu, nošením roušky a dalšími,“ sdělil LN Kryštof Berka z tiskového oddělení úřadu.

Zamezit překotnému šíření nákazy ve školách a předjet jejich případnému zavírání má od minulého pátku povinnost nosit roušky i ve třídách – nejen ve společných prostorách, jako tomu bylo do té doby. Výjimku mají žáci na prvním stupni, z předmětů tělocvik a hudební výchova.

Vlna odporu

Proti povinným ústenkám i při výuce se vzápětí zvedl odpor nejen učitelů, ale i rodičů a žáků.

Studenti z celé republiky začali na dnešek svolávat přes sociální sítě stávku, která spočívá v jednodenním vynechání výuky. „Nikdo z nás nevydrží sedět osm hodin s kusem látky přes nos a ústa. Stačily nám chodby,“ zdůvodnili v internetové výzvě určené žákům středních a základních škol. Zda bude mít akce úspěch, nezáleží jen na dětech, ale i na postoji rodičů a pedagogů. Bouří se totiž žáci druhého stupně, kterým ještě nebylo osmnáct, a pro případnou absenci potřebují omluvku od zákonných zástupců.

Část rodičů své potomky podporuje, jiní jim naopak „vypnuli internet“, jak uvádějí v debatách na sociálních sítích.

S ústenkou ve třídě. Studenti z pražského Gymnázia na Zatlance si v pátek poprvé vyzkoušeli výuku v rouškách. Ne každý ji snáší dobře. FOTO MAFRA - PETR TOPIČ

„Zda stávku podpořím, ještě nevím. Určitě v ní ale žákům bránit nebudu. Nebráníme jim ani v tom, že se neúčastní výuky přímo ve škole. Individuálně s nimi pracujeme, protože chápeme, že mnozí jsou sami riziková nebo že mají rizikové členy v domácnosti,“ sdělil LN ředitel Integrované střední školy z mladé Boleslavi Štefan Klíma.

Výhrady pedagogů se točí i kolem toho, že s nimi rouškové opatření nikdo nekonzultoval. Podle některých kantorů zase nelze v „náústcích“ plnohodnotně učit, neboť při výuce je důležitá mimika obličeje přednášejícího a hlas. Kromě toho není neobvyklé, že se i jinak zdravým dětem a učitelům udělá v roušce nevolno.

Jenomže variantou k povinným rouškám je zavření škol. Profesní odboráři v pátek vládu a hygieniky vyzvali, aby v regionech

s nejvyšším rizikem nákazy covidem-19 rozhodli o přechodu na distanční vzdělávání. V rouškách jsou podle nich děti při výuce nesoustředěné a neukázněné.

Pro učitelku Markétu Sykorovou z chebské základní školy je zase schůdnější učit s rouškou než distančně. Byť s plošnými rouškami nesouhlasí.

Ředitel Klíma navrhuje kompromisní cestu: místo učení v rouškách nebo případného distančního vzdělávání rozdělit žáky na polovinu, z nichž jedna by měla klasickou výuku ve třídě a druhá by plnila úkoly doma s možností videokonzultací. Po týdně by se skupiny vystřídal.

Na podzim vyztužit imunitu

Dalším testem z hlediska šíření nákazy, pokud nedojde na závěreční škol, bude nadcházející podzim, který respiračním chorobám

– covid nevyjímaje – svědčí. Nástup sychravějšího počasí oslabí tělo, proto lékaři doporučují důrazně dbát na prevenci a posilování imunity. Neznámá to sice, že dítě nic nechytí, ale zvyšuje se šance, že tomu tak nebude.

„Jak lze vyvodit z první vlny koronavirové epizody, děti nebyly virem poškozeny, byť byly jeho nosičem. To poukazuje na fakt, že dobře fungující imunita umí dostatečně odolávat tomuto typu viru,“ řekla LN ředitelka imunologické

kliniky InPharm Clinic Lucie Kotlářová. Za riziko považuje možný přenos viru dětmi na rodiče a starší či nemocné lidi, kteří pak mohou být nemocí ohroženi. Východiskem je podle jejích slov vytvoření určité „kolektivní rodinné imunity“ za pomoci vitaminů C a D, selenu a zinku.

Riziko: bezpříznakové děti

Hlavní nebezpečí ovšem nespočívá přímo v dopadu na děti, ty podle všeho zvládají koronavirus dobře. Nástraha je jinde. „U dětí se toto onemocnění většinou klinicky projevuje velmi málo, a tak se může stát, že i bezpříznakové dítě bude nevědomě toto onemocnění dále šířit. Dá se předpokládat nárůst všech respiračních infekcí typických pro toto období, a tak musíme připustit, že se i koronavirová infekce bude šířit dále. Ale velkou roli zde bude také hrát naše odpovědnost,“ sdělil LN primář dětského oddělení Nemocnice Agel Ostrava-Vitkovic Jan Boženský.

Pražská dětská lékařka Hana Cabrnchová registruje zatím ve své praxi minimum dětí s koronavirovou diagnózou, ale dodává, že jsme teprve před příchodem sezony respiračních infekcí. I ona doporučuje zvýšenou dbalost o imunitu: vyvážená strava, vitaminy, hodně spánku a pozor na nachlazení.

V neposlední řadě lékaři doporučují preventivní očkování proti chřipce, v prvním sledu u rizikových skupin.

Hromadné akce čeká omezení. Venku i uvnitř

KATEŘINA SURMANOVÁ

PRAHA Restrikce spočívající v nošení roušek a povinné zavírací hodiny hospod pojalí někteří Češi ve stylu „muž s koženou brašnou nesmí projet“. Čili ne v logice nařízení, které má zpomalit průchod covidu společností, aby nezkolabovala zdravotní péče, ale v logice formálního naplnění.

„Můžeme nakrásně zavřít bary a restaurace, ale akce se přenesly do soukromí, lidé se svolávají po Facebooku, to pak nemá smysl. Jde o to, abychom všichni pochopili, že nechceme omezit akce jako takové, ale šíření nemoci,“ řekl včera vládní zmocněnec Roman Prymula v Partii na Primě.

Druhým příkladem je výjimka, jež logicky přináší chvílemi, kdy člověk jí a pije. Na koncertech, utkáních nebo oslavách se to ale často pojme tak, že stačí držet sklenici či plechovku, a rouška mizí pod bradu. Zároveň se skanduje, zpívá, objímá, když padne gól nebo nevěsta hodí kytici, což jsou optimální podmínky pro let kapének.

Odborníci při ministerstvu zdravotnictví budou proto tento týden debatovat o dalším zpřísnění pro hromadné akce, venku

i uvnitř. „Nepochybně se bude hledat cesta, jak některé akce limitovat. Různé společenské akce, kde dochází ke konzumaci, a nemyslím jen alkoholu,“ dodal Prymula s tím, že jde o svatby, oslavy, recepce – a diskuse se povede také o sportovních utkáních.

Můžeme zavřít bary a restaurace, ale akce se přenesly do soukromí, to pak nemá smysl

Roman Prymula epidemiolog

”

Hlavní hygienička Jarmila Rážová v České televizi řekla, že na stole už čeká několik návrhů, jimiž se budou experti zabývat, a dodala, že další omezení se zavádět určitě budou. „Máme navrženo například snížení počtu účastníků hromadných akcí, případně omezení určitých akcí

vevnitř i venku, je tu další možnost opatření v restauracích,“ vy počítala bez podrobností.

U hospod je možné, že se zavírací hodina posune z půlnoci na desátou večer, jak to zmínil vicepremiér Jan Hamáček (ČSSD).

Restrikce nemá na vícehlavá shromáždění dopadnout šmahem, ministr zdravotnictví Adam Vojtěch (za ANO) uvedl v ČT, že se musí dělat chytrá selekce podle covidové rizikovitosti. „Nemá třeba smysl zavírat divadla, kde lidé v klidu sedí s rouškami. Ale zápasy, koncerty, tam by měla být pravidla nebo omezení počtu účastníků,“ řekl. Ve hře jsou i sportovní utkání bez diváků, což se v mnohých sousedních zemích děje, například v Německu.

Epidemie se od začátku září začala šířit exponenciálně, roste podíl odhalených nákaz na počet provedených testů. A třebaže procento hospitalizovaných je stále na čtyřce, nemocnice se zaplňují, protože procento se vypočítává ze stále většího základu nakažených. Křivka opadne až později po zavedení omezení, neboť covid má týdenní až dvoutýdenní inkubaci, ale restrikce jako takové zklidnění nedosáhnou. To zvládne jen jejich dodržování.

PŘEDPLATNÉ LIDOVÝCH NOVIN

12 ZA 9

NA CELÉ 3 MĚSÍCE ZDARMA

GENA OD 315 Kč MĚSÍČNĚ

Objednávejte na 225 555 533 nebo na www.lidovenoviny.cz/12za9. Nabídka platí do 31. 10. 2020 pro celotýdenní předplatné na 1 rok.